

هوالحکیم

دانشکده مجازی و قطب علمی آموزش الکترونیکی پیشرفته در علوم پزشکی
معاونت آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز

طرح دوره «نام درس»

جدول شماره ۱: اطلاعات کلی درس

اطلاعات درس		
نام درس: پاتوبیولوژی		تعداد واحد: ۳ (۲ واحد نظری + ۱ واحد عملی)
گروه هدف: دانشجویان کارشناسی بیولوژی و کنترل ناقلین بیماریها		پیش نیاز درس: ندارد
گروه آموزشی ارائه دهنده درس: بیولوژی و کنترل ناقلین بیماریها		شماره درس:
اطلاعات استاد مسئول درس		
نام و نام خانوادگی: دکتر محمدجعفر مومن باله فرد	مرتبه علمی: دانشیار	گروه آموزشی: بیولوژی و کنترل ناقلین بیماریها
اطلاعات تماس:		
- نشانی محل کار: بلوار رازی، دانشکده بهداشت - ایمیل: momenbf@yahoo.com - تلفن محل کار: ۰۷۱۳۷۲۵۱۰۰۱، داخلی ۳۴۸ - ساعات دسترسی به استاد: شنبه تا چهارشنبه ۷/۳۰ تا ۱۵/۳۰		

اطلاعات استاد همکار درس		
نام و نام خانوادگی: دکتر معصومه امین	مرتبه علمی: مدرس	گروه آموزشی: بیولوژی و کنترل ناقلین بیماریها
اطلاعات تماس:		
- نشانی محل کار: شیراز، بلواری رازی، دانشکده بهداشت - ایمیل: masomeamin@gmail.com - تلفن محل کار: ۰۷۱۳۷۲۵۱۰۰۱، داخلی ۴۱۱ - ساعات دسترسی به استاد: شنبه تا چهارشنبه ۷/۳۰ تا ۱۵/۳۰		

معرفی درس (با توجه به اهداف کاربردی)

در بیولوژی ناقلین بیماریها، کنترل بیماریهای انگلی و قارچی که انتقال آنها از طریق ناقلین بیماریها صورت میگیرد، دارای اهمیت می باشد. در این درس مباحث کاملی از شناخت میکروارگانیسم ها، انگل ها و قارچ های بیماریزا، چرخه زندگی و عوامل موثر بر رشد آنها و بیماریهای مهم که از طریق آنها انتقال می یابد، و نیز روشهای تشخیص و درمان آنها که از اهمیت بالایی برخوردار است ارائه خواهد شد. در بخش عملی این درس، جداسازی، مشاهده و تشخیص بعضی از انگلها، قارچها و و بعضی از میکروارگانیسم های مهم انجام خواهد شد.

اهداف درس

هدف کلی: آشنایی دانشجویان با کلیات پاتوبیولوژی و شناخت انواع باکتریها، ویروسها، تک یاخته ها، انگلها و قارچها و بیماریهای ناشی از آنها به خصوص بیماریهای شایع در ایران و روشهای کنترل آنها.

اهداف اختصاصی**اهداف شناختی**

۱. تاریخچه، تعاریف و طبقه بندی میکروارگانیسم ها.
۲. شناسایی سلولهای پروکاریوت و یوکاریوت، اجزای سلولی و نقش هر کدام.
۳. آشنایی با باکتریها، اصول باکتریولوژی و فلور طبیعی میکروبی بدن و رابطه انسان و میکروب.
۴. متابولیسم، تغذیه، تولید و مصرف انرژی توسط میکروبها و طبقه بندیهای مربوطه.
۵. آزمونهای رشد، مرگ و میر، تأثیر داروها و مواد ضد عفونی کننده بر میکروارگانیسمها، تولیدمثل و رنگ آمیزی ها.
۶. راههای ورود میکروب به بدن انسان و مبانی ایمنی شناختی آن و عوامل موثر در ایجاد بیماری، سموم میکروبی.
۷. ویروسها، طبقه بندی، روشهای انتشار، معرفی ویروسهای بیماریزا برای انسان.
۸. تاریخچه، تعاریف و طبقه بندی انگلها.
۹. شناسایی تک یاخته های خون و نسج مانند مالاریا، لیشرمانیا و توکسوپلاسما و ...
۱۰. شناسایی تک یاخته های دستگاه گوارش مانند آمیب ها و تاژکداران
۱۱. کرمها، طبقه بندی، کرمهای حلقوی، پهن، نواری و معرفی کرمهای بیماریزا برای انسان
۱۲. شناسایی قارچها، طبقه بندی، قارچهای ساپروفیت و بیماریزا برای انسان

اهداف مهارتی

۱۳. آشنایی کامل با میکروسکوپ و استفاده از آن در میکروبیولوژی.
۱۴. آشنایی با محیط های کشت و ساخت انواع محیط های کشت.
۱۵. کشت میکروبها و بررسی نتایج، مطالعه رشد و ازدیاد باکتریها و تعیین منحنی رشد
۱۶. رنگ آمیزی باکتریها و مقایسه باکتریهای گرم مثبت و گرم منفی و مشاهده کلنی ها
۱۷. مشاهده تخم انگلهای کرمی و مراحل مختلف سیر تکاملی آنها و نحوه آماده سازی نمونه ها
۱۸. مشاهده مراحل مختلف سیر تکاملی تک یاخته ها و نحوه آماده سازی نمونه ها
۱۹. شناسایی انواع قارچ ها و اجزای آنها، کشت قارچ ها.

اهداف نگرشی

۱. دانشجو باید بتواند: در مورد تاریخچه و طبقه بندی میکروارگانیسم ها اطلاعات کافی داشته باشد.
۲. دانشجو باید بتواند سلول های پروکاریوت و یوکاریوت را شناخته و اجزای سلولی آنها و نقش هر کدام در زندگی ارگانیسم را بداند.
۳. دانشجو باید بتواند اصول باکتریولوژی را بداند، فلور طبیعی بدن را شناخته و از رابطه انسان و میکروب آگاهی داشته باشد.
۴. دانشجو باید بتواند از متابولیسم، تغذیه، نحوه تولید و مصرف میکروب ها و نیز نحوه طبقه بندی آنها اطلاعات کافی داشته باشد.
۵. دانشجو باید بتواند در مورد نحوه رشد و مرگ و میر میکروب ها، چگونگی عملکرد آنزیمهای آنها، نحوه تأثیر داروها و مواد ضد عفونی کننده بر میکروبها، نحوه تولید مثل و چگونگی رنگ آمیزی آنها اطلاعات کافی داشته باشد.
۶. دانشجو باید بتواند راه های ورود میکروب به بدن انسان و مبانی ایمنی شناختی آن را شناخته و عوامل مؤثر در ایجاد بیماری و همچنین سموم تولیدی توسط میکروب ها را بشناسد.
۷. دانشجو باید بتواند طبقه بندی ویروس ها، روشهای انتشار آنها و همچنین ویروسهای بیماریزا را بشناسد.
۸. دانشجو باید بتواند در مورد تاریخچه، تعاریف و طبقه بندی انگل ها اطلاعات کامل داشته باشد.
۹. دانشجو باید بتواند تک یاخته های خون و نسج مانند مالاریا، لیشمانیا و توکسوپلاسما را شناسایی نماید.
۱۰. دانشجو باید بتواند تک یاخته های دستگاه گوارش مانند آمیب ها و تاژکداران را شناسایی نماید.
۱۱. دانشجو باید بتواند کرمهای حلقوی، پهن و نواری را شناخته و کرمهای بیماریزا برای انسان را تشخیص دهد.
۱۲. دانشجو باید بتواند قارچ های ساپروفیت و بیماریزا برای انسان را شناسایی نماید.
۱۳. دانشجو باید بتواند نحوه کار با میکروسکوپ و کاربرد آن در میکروبیولوژی را بداند.
۱۴. دانشجو باید بتواند انواع محیط های مختلف کشت را شناخته و با نحوه ساخت آنها آشنایی داشته باشد.
۱۵. دانشجو باید بتواند قادر به کشت میکروب ها بوده و از نحوه تعیین منحنی رشد آنها آگاهی کامل داشته باشد.
۱۶. دانشجو باید بتواند باکتری ها را رنگ آمیزی نموده و باکتریهای گرم مثبت و گرم منفی را از یکدیگر تشخیص دهد.
۱۷. دانشجو باید بتواند تخم انگل های کرمی را تشخیص داده و به مراحل مختلف سیر تکاملی آنها آشنایی کامل داشته باشد.
۱۸. دانشجو باید بتواند مراحل مختلف سیر تکاملی تک یاخته ها را تشخیص داده و به نحوه آماده سازی نمونه ها آگاهی داشته باشد.
۱۹. دانشجو باید بتواند انواع قارچ ها را شناخته و قادر به کشت قارچ ها در محیط های کشت آزمایشگاهی باشد.

روش ارائه درس

راهنبرد آموزشی

روش تدریس حضوری

پاورپوینت، سخنرانی

روش تدریس الکترونیکی

سامانه نوید، آفلاین

منابع آموزشی

منابع آموزشی اصلی

۱. صائبی اسماعیل. "بیماریهای انگلی در ایران". موسسه فرهنگی انتشاراتی حیان. آخرین چاپ.
۲. صائبی اسماعیل. "بیماریهای عفونی در ایران". موسسه فرهنگی انتشاراتی حیان. آخرین چاپ.
۳. کردبچه پریوش. و همکاران. "فارچ شناسی پزشکی". انتشارات دانشگاه تهران. آخرین چاپ.
۴. باکتری شناسی پزشکی مورای. مترجمین: عباس بهادر - فاطمه بهادر. نشر دیباج. آخرین چاپ.

تجهیزات و امکانات آموزشی

CD آموزشی

اسلاید پروژکتور، ویدئو پروژکتور و کامپیوتر، میکروسکوپ، استریومیکروسکوپ

نوع ارزشیابی	شیوه ارزشیابی دانشجو	نمره
ارزشیابی تکوینی (میان دوره)	• سوال شفاهی	۱
	• کوئیز	۱
	• میان ترم	۸
ارزشیابی پایانی (پایان دوره)	• حضور منظم در کلاس	< ۱
	• امتحان پایان ترم از بخش نظری و عملی	۱۰
جمع کل		۲۰

ارزشیابی برنامہ: لطفا در انتهای ترم برای ارزشیابی ترمی به لینکی که با همین عنوان در سایت دانشکده قرار داده شده است مراجعه بفرمایید.

گروه هدف: دانشجویان کارشناسی بیولوژی و کنترل ناقلین بیماریها		سال ورودی: مهر ۹۹		زمان ارائه درس: ۱۴۰۱-۲ (ترم دوم ۱۴۰۲-۱۴۰۱)		
روز	تاریخ	ساعت	عنوان جلسات	استاد	مکان	روش ارائه / رسانه
۱	-	-	تاریخچه، تعاریف و طبقه بندی میکروارگانیسم ها	دکتر محمدجعفر مومن باله فرد	دانشکده بهداشت	سخنرانی، پاورپوینت
۲	-	-	شناسایی سلولهای پروکاریوت و یوکاریوت، اجزای سلولی و نقش هر کدام	دکتر محمدجعفر مومن باله فرد	دانشکده بهداشت	سخنرانی، پاورپوینت
۳	-	-	آشنایی با باکتریها، اصول باکتریولوژی و فلور طبیعی میکروبی بدن و رابطه انسان و میکروب	دکتر محمدجعفر مومن باله فرد	دانشکده بهداشت	سخنرانی، پاورپوینت
۴	-	-	متابولیسم، تغذیه، تولید و مصرف انرژی توسط میکروب ها و طبقه بندی های مربوطه	دکتر محمدجعفر مومن باله فرد	دانشکده بهداشت	سخنرانی، پاورپوینت
۵	-	-	آنزیمها، رشد، مرگ و میر، تأثیر داروها و مواد ضد عفونی کننده بر میکروارگانیسم ها، تولیدمثل و رنگ آمیزی ها	دکتر محمدجعفر مومن باله فرد	دانشکده بهداشت	سخنرانی، پاورپوینت
۶	-	-	راه های ورود میکروب به بدن انسان و عوامل موثر در ایجاد بیماری، سموم میکروبی	دکتر محمدجعفر مومن باله فرد	دانشکده بهداشت	سخنرانی، پاورپوینت
۷	-	-	ویروسها، طبقه بندی، روشهای انتشار، معرفی ویروسهای بیماریزا برای انسان	دکتر محمدجعفر مومن باله فرد	دانشکده بهداشت	سخنرانی، پاورپوینت
۸	-	-	تاریخچه، تعاریف و طبقه بندی انگل ها	دکتر محمدجعفر مومن باله فرد	دانشکده بهداشت	سخنرانی، پاورپوینت
۹	-	-	شناسایی تک یاخته های خون و نسج مانند مالاریا، لیشمانیا و توکسوپلاسم و ...	دکتر محمدجعفر مومن باله فرد	دانشکده بهداشت	سخنرانی، پاورپوینت

سخنرانی، پاورپوینت	دانشکده بهداشت	دکتر محمدجعفر مومن باله فرد	شناسایی تک یاخته های دستگاه گوارش مانند آمیب ها و تاژکداران	-	-	-	۱۰
سخنرانی، پاورپوینت	دانشکده بهداشت	دکتر محمدجعفر مومن باله فرد	کرم ها، طبقه بندی، کرم های حلقوی، پهن، نواری و معرفی کرم های بیماریزا برای انسان	-	-	-	۱۱
سخنرانی، پاورپوینت	دانشکده بهداشت	دکتر محمدجعفر مومن باله فرد	شناسایی قارچ ها، طبقه بندی، قارچ های ساپروفیت و بیماریزا برای انسان	-	-	-	۱۲